

Indien med DAGENS MEDICIN 2004

Rapport om rejsens forløb

Rejsen blev gennemført stort set efter programmet, og der var 29 rejsedeltagere i gruppen. Formålet med rejsen var at bibringe deltagerne et indblik i indiske forhold med speciel fokus på sundhedssektoren og en vis forståelse for levevilkår i et udviklingsland – samt at have det hyggeligt sammen og få nogle interessante rejseoplevelser.

For at kunne leve op til målsætningen blev der gennemført et studieprogram med emner indenfor Indiens historie, kultur, religioner, sociale og økonomiske forhold, sundhedssektoren, medicinske aspekter, etc. Der henvises til det efterfølgende program for ”Indian-Scandinavian Transcultural Medical Symposium”, deltagerlisten og program for rejsen.

Ud over de turistmæssige punkter i rejseprogrammet, var der arrangeret nogle besøg på indiske sundhedsinstitutioner, der var udvalgt for at give et indtryk af organiseringen på forskellige niveauer:

Medicinske studiebesøg

Først besøgte vi det store **SMS Hospital** i Rajasthans hovedstad Jaipur. Vort besøg var blevet tilladt efter skriftlig ansøgning til The Honorable Minister for Medical and Health in The Government of Rajasthan Dr. Digambar Singh. Det er et offentligt finansieret tertiært henvisningssygehus med de fleste specialer inklusive hjertekirurgi og neurokirurgi. Der er ca. 2000 senge, og der er tilknyttet ca. 500 consultants og 2-300 yngre

læger under uddannelse. Der er ca. 3000 ambulante besøg dagligt og 4-500 behandles i emergency department (skadestue/modtagelse). Sygehuset er et offentligt sygehus; der findes i Jaipur også nogle private sygehuse med næsten samme behandlingstilbud. Den øverste embedsmand i Rajasthans sundhedsvæsen – The Secretary of Health – var på besøg på sygehuset, og blev omgivet af stor ærbødighed og respekt fra de ledende overlæger. Vi blev vist rundt af sygehusets chef Superintendent Dr. P.P.S. Mathur, der også er chef for neurokirurgisk afdeling. Først var vi igennem en medicinsk sengeafdeling, hvor den medicinske overlæge rådede over 24 senge og 9 sygeplejersker. Men det var tydeligt, at patienternes pleje krævede tilstedeværelse af pårørende. Vi blev præsenteret for 2 patienter med falciparum malaria, en med aplastisk anæmi, i næste seng lå en ældre mand med kronisk obstruktiv lungesygdom, vi så en yngre mand med diabetes kompliceret med hypertension og nyresvigt, og der var også en herre med hjertesvigt – sidstnævnte var ejer af 27 elefanter. Diagnoserne viser, at den rige verdens sygdomme er på fremmarch i Indien. Alle sengene var fyldt op, og mellem sengene opholdt de pårørende sig. Fra den medicinske sengeafdeling fortsatte vi igennem

radiologisk afdeling, hvor en ældre CT-scanner udfører gennemsnitlig 70-80 undersøgelser hver døgn. MR-scanning findes ikke på sygehuset, men kan udføres i privat regi udenfor sygehuset. Vi besøgte derefter neurokirurgisk afdeling, hvor der udføres ca. 4000 operationer årligt. Neurokirurgisk sengeafdeling har permanent over 100% overbelægning, således at alle senge er optaget og al øvrig gulvareal er optaget af madrasser med patienter. Det gjorde et overvældende indtryk på os! Neurointensiv afdeling var bedre bemanded end sengeafdelingerne. En del af gruppen besøgte operationsgangen, og kunne overvære

igangværende operationer for hjerneabsces og hjernetumor. De fik indtryk af dygtige kirurger, om end udstyret ikke var lige så flot, som de var vant til – bl.a. var anæstesiapparatet af en enklere type end vi kender. Vi besøgte også kirurgisk ambulatorium og skadestuen. Både indenfor og udenfor hospitalsområdet var der et utroligt menneskemylder. Udenfor hospitalsområdet var der en mængde små apoteker og mindre butikker, der bl.a. tilbød røntgenundersøgelser og laboratorieprøver. Dr. Mathur oplyste, at der jævnligt er større internationale lægelige møde og kongresser i Jaipur, da byen har turistmæssige perler, som kan tiltrække et kræsent publikum. Lørdag d. 9. oktober kunne vi i The Hindustan Times læse, at Dr. Dinesh Mathur var blevet forflyttet fra SMS Hospital, hvor han havde været den eneste læge, som tog sig af AIDS-patienterne. Ca. 1300 AIDS patienter var registreret på hospitalet, men det daglige fremmøde af AIDS-patienter var gået ned fra 30-40 til 4-5.

Vi besøgte også **Malphura Community Health Center**, som skulle give et indtryk af det næste niveau i det indiske sundhedsvæsen. Man har her et befolkningsunderlag på 135.000, 50 senge fordelt på sengeafdeling for mænd og kvinder. Der laves ca. 700 operationer årligt, og da man ikke har en anæstesiuddannet person, udføres alle operationer i lokalanæstesi inklusive spinal. Operationerne er bl.a. kejsersnit, brok, indgreb på underekstremiteter o.lign. Intraabdominale operationer henvises til SMS – 2½ - 3 timers transport på dårlige veje. Der var 8 læger og en tandlæge tilknyttet hospitalet. I sygehusets distrikt er der 7 Primary Health Centers. Vi var rundt i de forskellige lokaliteter, og fik hilst på nogle patienter bl.a. et par kvinder, der nylig havde fået barn – heraf en med tvillinger. Over halvdelen af fødslerne i Indien foregår i hjemmet uden kvalificeret hjælp. Et lille lokale var laboratorium, og her kan man måle hæmoglobin, leucocytal og differentialtælling, sænkingsreaktion, blødnings- og koagulationstid, mikroskopi af blod (malaria), urin og afføring (orm og parasitter), blodsukker, bilirubin, SGOT, SGPT, Cholesterol, creatinin, calcium, CRP, EKG og enklere røntgenundersøgelser. Priser for disse undersøgelser er 5-50 rupee. Vi blev meget festligt modtaget med høflighedstegn som påmaling af tika i pande, afsyngning af velkomstmantra og påsætning af turban. Og vi fik også at vide, at sygehuset ønsker sig et ultralydsapparat, men vi kunne kun overrække en kuffert med diverse engangsudstyr. **Hvis nogen har kendskab til et mindre velfungerende ultralydsapparat, som står ubenyttet i et depot, bedes de kontakte Martin Smedebøl, som er interesseret i at viderebringe det til Malphura Hospital.** Udenfor sygehuset så vi deres ambulance, som er en landrover uden noget ambulanceudstyr bortset fra et blåt lys på taget – ingen bære, ingen sug, ingen ilt, ingenting. I øvrig så vi også et andet transportmiddel, som havde fragtet en fødende kvinde til sygehuset – en traktor med ladvogn på hvilken der var anbragt en seng.

For at give et indtryk af det private initiativ på det indiske sundhedsmarked var der arrangeret et besøg på **Dr. P.N.Mehra Memorial Homeopathic Cancer and General Hospital** i Jaipur. Først skal nævnes, at der

findes førsteklases private sundhedsinstitutioner i Indien f.eks. Escort Heart Center og Apollo Clinic i New Delhi og SMD Hospital i Jaipur. Her tilbydes behandling på et niveau svarende til det bedste i verden. På Dr. Mehra's hospital var al behandling ambulans, og man kunne tilbyde yoga, wheat grass juice medicine, homeopatisk medicin, massage, acupressure, naturopathi, lavement og forskellige former for bade. Der var også tilbud om behandling af overvægt. Vi fik udleveret et lille skrift om hospitalets behandlingstilbud. Det virkede som om behandling kom før diagnostik. Der er et stort og varieret udbud på det private sundhedsmarked i Indien.

I Pushkar besøgte vi en **ayurveda-klinik**, og talte med Dr. Ghanshyam Joshi. Han fortalte, at hans

uddannelse havde taget 6 år, og at han stillede alle sine diagnoser ved hjælp af pulsdagnostik. På hans skrivebord lå et moderne stetoskop (af Krisjan kaldt ”gætterøret”), som Dr. Joshi ærligt forklarede, at han ikke brugte, men det skulle gøre et autorativt indtryk på patienterne. På væggen havde han et billede af Dhanvantri, som er hinduistisk gud for ayurveda-medicin. Der var også et billede af elefantguden Ganesh med forskellige sygdomsmantraer indtegnet. Vi så lægens apotek – et lille snavset lokale med plasticbeholdere med diverse urtemedicin, som skal koges til te. Ayurveda er delvis indkoopereret i det officielle sundhedssystem, hvilket viste sig, da Dr. Joshi forklarede, at hans personale var ude

på en kampagne, som skal forsyne alle børn med oral poliovaccine. Dr. Joshi havde en motorcykel med et rødt kors på nummerpladen. På hans skrivebord stod et skilt med hinduistisk skrift, som oversat til engelsk betød ”These days wont last forever” – var det mon en trøst til patienterne eller til lægen selv? I nabolokalet arbejdede en homeopatisk læge, der havde en ung schweizisk turist i behandling under vort besøg. Vi så i øvrigt rundt omkring mange skilte, som tilbød ayurveda-terapi og massage.

I gadebilledet så vi forskellige tiggere præget af sygdomme, vi ellers ikke kender. Der var spedalske, som manglede fingre og fødder, og invalider med mærkelige deformiteter i ryggen, så de gik på alle 4 ekstremiteter som krabber – mon det er rester af polio eller knogletuberkulose i ryggen?

Turistmæssige oplevelser

Vi besøgte en del religiøse seværdigheder: i den hellige by Pushkar fik vi en rundvisning af en hindupræst, som var tydelig påvirket af narkotika. Det fortsatte i en religiøs ceremoni på de hellige ghats, hvor vi kastede rosenblade i Pushkarsøen, fik tika i panden, fik messet bønner for vore slægtninge, fik en hellig tråd om håndleddet og fik demonstreret et meget smukt eksempel på, hvordan man tryller penge op af lommen på turister. I Mathura besøgte vi templet, hvor Krishna blev født i et fangehul. Moghulkejseren Aurangzeb fik ødelagt det daværende hinduistiske tempel og byggede en moské på stedet. Og stadig er der spændinger mellem muslimer og hinduer, så tempelområdet nu bevogtes af militær, og der er strenge sikkerhedsforskrifter for at besøge templet. Det svarede til at besøge Grædemuren i Jerusalem. Vi fik også set Kali-templet på Amber Fort med en Ganesh-figur i rød koral over indgangen. Seværdigheder som Red Fort og Taj Mahal i Agra vækker altid beundring – specielt i solnedgangens lys; det samme gælder Fatehpur Sikri. Safariturene i Ranthambore Tiger reservatet går gennem et flot landskab, men denne gang var det kun halvdelen af deltagerne, som havde held til at se en tiger. City Palace og Observatoriet i Jaipur kan også trække store turistmængder til ligesom Amber Fort, hvor man rider på elefanter op ad bakken til selve fortet. Kamelturen ud i Thar-ørkenen var en fin oplevelse, og aftenen ved lejrbalet gik med sangunderholdning. Ikke et øje var tørt, da de 4 tenorer sang for på John Mogensens ”Så længe jeg lever, så længe mit hjerte slår, så længe vil jeg elske dig”.

Hoteller og måltider

Udrejsen med Austrian Airlines gik efter planen, men da vi ved midnatstid blev modtaget med orange blomsterranker af Ninad, fik rejselederen en lille forskrækkelse, da han fik at vide, at Park Hotel havde udlejet vore værelser. Vi blev i stedet indlogeret på det 5-stjernede Ashok Hotel, som havde tilsvarende

standard. Næste nat flyttede vi til Park, der lå lige overfor det gamle observatorium. Restauranten var klassisk flot, men receptionen og stueetagerrestauranten var meget moderne og frembragt af design guru'en Terence Conran. Den var afbildet i Austrian Airlines flymagasin. Park Plaza i Jaipur var nydeligt og moderne med en lille swimmingpool på taget. Hotel Puskar Palace lå flot ned til søen, og det var en dejlig aften, da vi fik middag på terrassen. Ranthambhore Regency var også dejligt, og direktøren modtager os altid meget venligt med blomsterranker og et glas kold juice. Poolen i haven er dejlig, og vi fik både badet, dyrket yoga og overværet en koncert med rajasthansk folkemusik. Og Holiday Inn i Agra er godt, det er rigtig indisk at spise i restauranten "Curry Center". Ninad's kitchen team fungerede godt, vi spiste flere gange inde på små bondemænds område, hvilket gav lejlighed til at få et indtryk af deres leveforhold. Køkkenholdet var også ansvarlig for middagen hjemme hos Ninad, hvor vi spiste på tagterrassen og blev budt på indisk whisky som velkomstdrink. Og i Jaipur spiste vi i en lille lund med udsigt til Amber Fort – her sprang aberne rundt i træerne og nogle indiske kvinder var i gang med den daglige vask. Restaurant "Broadway" overfor Red Fort i New Delhi var en positiv overraskelse – den havde en historisk sammenhæng med "Tyvenes Marked". Og afskedsmiddagen med tandoori chicken på Restaurant "Bistro" i Haus Khaz var hyggelig om end kaffen var tynd.

Gruppens funktion

Det er vigtigt, at gruppen fungerer godt sammen, hvis man skal gennemføre en så koncentreret rundrejse, hvor man er tæt sammen i et betydeligt antal af døgnets timer. Programpunkterne er mange og intensive, indimellem skal man tidligt op, informationsmængden er stor, og alligevel skal det virke afslappende som en ferie. Men det var mit indtryk, at stemningen generelt var god, også på de mange timers køretur af de elendige veje. Mindre problemer blev taget uden de store armbevægelser: et par fik først deres kufferter efter et døgn ophold i New Delhi, og da vi skulle hjem, fik vi at vide, at flyet fra New Delhi var forsinket næsten 3 timer, så vi skulle sidde til kl. 04.45 i New Delhis lufthavn, og derefter måtte vente næsten 6 timer i Wien. For rejsearrangøren var det glædeligt at fornemme rejsedeltagernes interesse for at suge alle oplevelser og oplysninger om indiske forhold til sig. Alle deltog med entusiasme i studieprogrammet og studiebesøgene. **En stor tak til de mange velforberejede foredragsholdere!** Skulle nogle af rejsedeltagerne være interesseret i mere information om nogle af emnerne, bedes de kontakte Martin Smedebøl. Mange sagde, at turen i cykelrickshaw gennem Old Delhi gjorde et stort indtryk, og her fik man da også en fornemmelse for det myldrene indiske folkeliv. På rejsen var vi i overraskende grad fri for ulykker og sygdomme – specielt var det glædeligt, at kun få fik mavesyge, om end Søren var hårdt ramt med feber over 39° i et par dage.

Den indiske trafik

Vigtigst og nødvendigt udstyr: a good horn, good brakes and good luck!

Køreregel 1: at gasse ned er at tøve, at bremse er at fejle og at standse er nederlag!

Køreregel 2: der er absolut overhalingspligt!

Grundregel 1: always keep moving – never look back!

Grundregel 2: forudsæt at du er udødelig, bed for en lykkelig reinkarnation og kø!

Vigepligten følger kastesystemet: Man viger i aftagende grad for køer, elefanter, lastbiler, busser, regeringsbiler, kameler, ladvogne, bøfler, jeeps, oksekærrer, private biler, scootere, auto-rickshaws, geder, cykler med læs, trækvogne, cykler med passagerer, hunde og fodgængere!

Regler for brug af hornet:

1: Et kort dyt tilkendegiver, at man er højere placeret i kastesystemet, og at hunde, fodgængere m.v. skal flytte sig straks!

2: Et meget langt dyt tilkendegiver, at man er lavere placeret i kastesystemet, men at man ikke kan bremse pga. for høj fart, defekte bremses el. lign.!

3. Ethvert dyt fra busser og lastbiler tilkendegiver, at der under ingen omstændigheder bliver tale om at bremse, og at man skal flytte sig omgående!
4. Forkørselsret i trafikkrøds har den, som dytter stærkest!

Interessant er det, at den indiske kastesystem var repræsenteret i vor bus: Ninad tilhører den øverste kaste – Brahmin. Guiden Nagindra er fra krigerkysten – Kshatriya – og af rajput-afstamning. Chaufføren er formodentlig fra 3. kaste – vaishya – som typisk er håndværkere og handelsfolk. Chaufførmedhjælperen er sikh, som falder udenfor kastesystemet.

Efter hjemkomsten fik jeg en DVD-film på 70 minutter; det er en vellykket beskrivelse af min motorcykeltur i Rajasthan i november 2003. Ruten er næsten den samme som på DAGENS MEDICIN-turen, så man kan genopleve seværdighederne, folkelivet, trafikforholdene, stemningen, etc. Hvis man vil anskaffe denne film, vil jeg forsøge at levere den til produktionsomkostningerne (100 kr.). Anbefales!! Kontakt Martin Smedebøl.

10 børnehavebørn i en cykelrickshaw 1

Indian-Scandinavian Transcultural Medical Symposium

October 6 - 16, 2004

Locations: Rajasthan, India

Organized by: Dr. Martin Smedebøl, Denmark, Mrs. Karin Christiansen, Sweden
and Mr. Ninad Sharma, India

Sponsors: no sponsors, no donors, no conflicts of interests

Programme:

1. Welcome

- a. Registration
- b. Introduction and Presentation of participants
- c. The program in details
- d. Distribution of study material

2. Health care and medical work in India

- a. Introduction by Dr. P.P.S. Mathur, Neurosurgeon and Superintendent of Sawai Man Singh (SMS) Hospital, Jaipur. Welcome by The Secretary of Health for Rajasthan.
- b. Visit to SMS General Hospital, Jaipur – Department of Neurosurgery – wards, intensive unit and operation theatres, Internal Medicine Wards, Department of Radiology with CT-room, Surgical Outpatient Department and Plaster Room, Emergency Department
- c. Social life and welfare in India by Mr. Ninad Sharma, Jaipur
- d. The Caste System in India by Dr. Hanne Calberg M.D., Denmark
- e. Visit to Malphura Community Health Center. Welcome Ceremony by The Medical Executive Officer and the Hospital Staff. Tour in the hospital – female ward, male ward, emergency room, operation room, laboratory – by the Medical Staff and Mr. Rayendra Kumar Sharma, Male nurse and Mr. Nanulal Gujar, Ambulance driver.
- f. Medical education in India by Dr. Martin Smedebøl, Denmark
- g. Working conditions for Indian doctors and nurses by Dr. Parnkaj Sharma, Sikar, India (Cancelled)
- h. Visit to Dr. P.N. Mehra Memorial Homeopathic Cancer and General Hospital, Jaipur. Introduction by Hospital Director Dr. Alok Mehra. Demonstrations of the hospitals activities: yoga, wheat grass medicine, homeopathic medicine, acupressure, massage, special baths, enemas, etc.
- i. Health care in India by Dr. Martin Smedebøl, Norwegian (www.smedebol.dk)
- j. An native's view on the Indian health care system by Mr. Nagindra Singh, Jaipur

3. Meet the experts

- a. Visualization in medical journalism by lithographic artist Ms. Annie Rasch, Denmark.
- b. Our work at The Hammarbo Clinic, Stockholm by Chief Nurse Lasse Bjørkdahl, Sweden
- c. Experiences with NGO-activities in Rajasthan by Mr. Ninad Sharma, India
- d. IT-technology in India: outsourcing, callcenters, etc. by Managing Director Søren Thiim, Denmark
- e. Women's social and psychological reactions to screening for cervical cancer – a Ph.D. thesis by Mrs. Lise Hounsgaard, cand.cur. Ph.D., Denmark

4. Workshop in Alternative Medicine by participants in the symposium

- a. What kind of alternative medicine has you or your family used?
- b. Do you have any positive or negative experiences with alternative medicine?
- c. Do you treat some of your patients with alternative medicine – or would you like to try?
- d. Introduction to Astanga Yoga by Dr. Josee Mona Linneman M.D., Denmark
- e. Ayurveda Medicine by Dr. Anne Mette Nielsen M.D., Denmark
- f. Visit to Ayurvedic hospital, Pushkar. Meeting and discussion with Dr. Ghanshyam Joshi.

- g. Popular therapeutics and medical preferences in rural north India by Mr. Flemming Rasch, Denmark
- h. The 5 Tibetans – yoga exercises by Dr. Josée Linnemann, M.D., Denmark

5. Transcultural Medicine

- a. Transcultural orthopaedic surgery by Dr. Morten Kramhøft M.D., Denmark
- b. Nursing in China – impressions from a study tour by Head Nurse Pernille Fenger, Denmark
- c. Selective infanticide in India by OT Nurse Lone Nygaard, Denmark
- d. Gender aspects of life in India by Psychologist Jane Bækgård, Denmark
- e. HIV-AIDS in India by Chief nurse Lasse Björkdahl, Sweden
- f. Danish-Indian Development Help by Dr. Martin Smedebøl. M.D., Denmark
- g. Developing financial autonomy in public hospitals in India: Rajasthan's model by Dr. Martin Smedebøl, M.D. Denmark

6. Dinner lectures

- a. Are Indian vultures suffering of diclofenac-poisoning? by Mrs. Lise Inger Hounsgaard, cand. cur, Ph.D., Denmark
- b. A world in change – water and sanitation in India by Dr. Harry Pedersen M.D., Denmark
- c. The history of Koh-I-Noor by Dr. Martin Smedebøl M.D., Denmark
- d. Rich world diseases - diabetes, stroke, hypertension - in India? by Dr. Lars Krøldrup M.D., Denmark
- e. Differences between Tibetan and Indian Traditional Medicine by Mrs. Annie Rasch, Denmark
- f. Linguistics in the Indian Subcontinent by Dr. Leif Clausen M.D., Denmark
- g. Quality of care within the Indian Family Welfare Programme by Dr. Martin Smedebøl, Denmark

7. Group discussions in Travel Medicine by participants in the symposium

- a. What is travel medicine? Colonial medicine, imperial medicine, wilderness medicine, tropical medicine, cruise ship medicine, etc.
- b. Relevant vaccinations
- c. My travel pharmacy by Dr. Marion Kruse M.D., Denmark
- d. Malaria
- e. Snake bites by Dr. Lars Krøldrup, M.D., Denmark
- f. SARS, Asian avian flu, what's next? by Dr. Martin Smedebøl, M.D., Denmark
- g. Gastroenteritis by Dr. Poul Ole Kruse M.D., Denmark
- h. Where can you get more information on travel medicine – conferences, education, societies
- i. What to expect from hospitals in the third world
- j. Repatriation of patients – personal experiences by Dr. Martin Smedebøl, M.D., Denmark

8. Medical-Historical Afternoon by Dr. Martin Smedebøl M.D.

- a. The history of Anaesthesia: Why should we remember October 16th as Ether Day?
- b. The relationship between Western and Indian Medicine during 1600 – 1860
- c. Medical aspects of Moghul life
- d. Surgery in India in ancient times by Dr. Martin Smedebøl, M.D., Denmark

9. Study tour activities

- a. Group observations: Religious institutions – Bahai Temple, Gurdwara Bangla Sahib Sikh Temple, Jama Masjid Mosque, Digambara Jain Temple in Chandni Chowk and Hanuman Mandir in New Delhi, Brahma Temple and several Hindu Temples in Pushkar, Kali Temple in Amber Fort, Krishna Temple and Jama Masjid Mosque in Mathura. Historical monuments: Old Delhi, India Gate, Raj Ghat, Amber Fort, City Palace and Jantar Mantar Observatory in Jaipur, Red Fort and Taj Mahal in Agra, Fatehpur Sikri, Sikandra with Akbars Tomb. Ranthambhore Tiger National Park.
- b. Individual observations: Rural and urban living conditions of the Indian population, desert tour on camels, exposure to Indian food, Indian pharmacies,
- c. Internet resources: www.smedebol.dk

10. The Culture of India

- a. Ashram's, dharamsala's and sadhu's by Dr. Martin Smedebøl, M.D., Denmark
- b. The Holy Cow by OT Nurse Anne Merete Clausen, Denmark
- c. The Bengali Tiger by D. Martin Smedebøl, M.D., Denmark

- d. Folk Music and Dances of Rajasthan by Lok Rang from Jodhpur – an NGO promoting Rajasthani art and culture
- e. Aspects of the history of India by Dr. Martin Smedebøl M.D., Denmark
- f. Indian Health Survey finds too many women and children in poor health by ---(to be announced)
- g. The turbans of Rajasthan by Dr. Martin Smedebøl, M.D., Denmark
- h. Participation in Hinduistic Religious Ceremony in Pushkar, Rajasthan
- i. Visit to Kohinoor in Agra with exhibition of art embroidery by Mr. Shams and Moughal Jewellery

11. Free Speech Session

- a. An introduction to religion in India by Dr. Martin Smedebøl M.D., Denmark
- b. Biotechnological cooperation between India and Denmark by Mrs. Bente Krøldrup, NYCOMED
- c. Organizing medical study tours by Ms. Karin Christiansen, travel consultant, Sweden
- d. About cardiac surgery and renal transplantation in India by Dr. Helle Holtveg M.D., Denmark
- e. Indian demography and population politics by Dr. Martin Smedebøl, M.D., Denmark
- f. Experiences of religious healing in psychiatric patients in South India by Dr. Mona Josee Linnemann, M.D., Denmark

12. Multiple Choice Examination – symposium related subjects

13. Closing and farewell

- a. Special Honorary Lecture: Jaipur – The Pink City
- b. Refresher Course Lecture
- c. Diploma Ceremony, Prizes and Awards
- d. Evaluation of Symposium

INDIEN

Læserrejse med DAGENS MEDICIN

6 – 16 oktober 2004

Hører du til dem, der drømmer om at opleve det eksotiske Indien? New Delhi's myldrende storbyliv, hellige køer, kærlighedsmausoleet Taj Mahal, indiske tigre, flotte Maharaja-paladser, Rajasthan's ørken og rideture på kameler og elefanter!

DAGENS MEDICIN indbyder til en læserrejse, hvor der også vil blive fokuseret på medicinske og sociale forhold i Indien. Også rejsemedicinske emner bliver taget op. Overlæge Martin Smedebøl tilrettelægger og leder rejsen.

Læserrejsens program

6. oktober 2004:

Vi mødes i Kastrup lufthavn, hvor vi skal med Austrian Airlines formiddagsfly kl. 10.45. Her skiftes til den store Airbus, der afgår kl. 13.35. I 10 km højde går rejsen nu mod New Delhi. Tiden går hurtigt med måltider og film undervejs. Kl. 23.55 ankommer vi til New Delhi, hvor vi modtages af vor indiske lokalguide, der sørger for vores transport til et centralt beliggende hotel.

7. oktober 2004:

Efter morgenmad på hotellet skal vi på tur rundt i Indiens hovedstad, som har 12 millioner indbyggere. I den gamle bydel Old Delhi skal vi transporteres rundt i cykelrickshaw, vi ser de kolossale mure til Red Fort, vi fortrylles af det intensive folkeliv, vi ser hindutempler, muslimske moskeer og det moderne lotustempel for Bahai-religionen. Også den nyere del af byen med Præsidentpaladset, Parlamentsbygningen og den imponerende India Gate skal vi forbi. En hel dags sightseeing kun afbrudt af frokost- og middagspause. Dagens faglige stof er emner indenfor det rejsemedicinske område: malaria, rejsediarré og rejseapoteket.
Måltider inkluderet: morgenmad, frokost, middag.

8. oktober 2004:

I dag skal vi i bus køre til Rajasthans hovedstad Jaipur. Rejsen tager 4½ timer, og timerne i bussen bruges til information om Indiens spændende historie, en introduktion til indiske religioner og vi skal også høre om sundheds- og samfundsforhold i det moderne Indien. Vi spiser frokost undervejs. Vi er fremme i Jaipur tidligt på eftermiddagen, hvilket giver os lejlighed til at besøge den kendte seværdighed Amber Fort. Fortet ligger på en bjergtop, og vi rider derop på fint dekorerede elefanter. Efter sightseeing på Amber fort går turen til det moderne Holiday Inn Hotel, hvor vi skal bo og spise aftensmad.
Måltider inkluderet: morgenmad, frokost, middag.

9. oktober 2004:

Jaipur kaldes Den Lysørøde By, fordi mange bygninger i den gamle bydel er opført i lysørøde sten. På en byrundtur skal vi se Vindenes Palads, det antikke astronomiske observatorium, den gamle bydel og paladset hvor den kongelige familie under ledelse af Brigadier Maharaja Sawai Bhawani Singh stadig bor i en del af paladset. Vi skal se de forskellige udstillingslokaler bl.a. med flotte fyrsteklædedragter fra Sawai Madho Singh I, der regerede 1750 – 1768. Han var over 2 meter høj og vejede over 250 kg. Vi besøger også våbenkammeret med rajputdolke, der kan åbnes som sakse når de er trængt ind i kroppen, spadesrestokke med skjulte sværd og pistoler, en lille kanon beregnet til affyring fra dromedarryg og mange andre spændende morderiske ting. Udendørs ser vi de flotte receptionshaller, og i en af dem er udstillet verdens største sølvbeholdere. Hver af dem rummer 9000 liter, og blev fremstillet til Maharaja Madho Singh II. Han ville naturligvis have vand fra Ganges med til England, da kan skulle rejse til Kong Edward d. VII's kroning i 1902.
I løbet af dagen bliver der også mulighed for shopping, idet byen er kendt for produktion af kunsthåndværk, smykker, tekstil, lædervarer og tæpper. Vi vil i dag besøge et hospital og sætte os lidt ind i behandlingstilbudene i Indien
Måltider: morgenmad, frokost og middag er inkluderet.

10. oktober 2004:

Efter morgenmaden skal vi længere ind i hjertet af Rajasthan, hvor vi undervejs imponeres af befolkningens mangefarvede påklædning: kvinderne arbejder i marken iført farverige klædninger, og mændene har ligeså mange farver i deres turbaner. Vi kører i dag til den hellige by Pushkar, hvor Indiens eneste Brahma-tempel findes. Derudover er der mange andre hindu-templer og hellige mænd. En gang om året er byen skueplads for et gigantisk kamelmarked, hvor 100.000 dromedarer udbydes. Vi får en sightseeing i byen. Vi indkvarteres på Hotel Pushkar Palace - et maharaja-palads, der er lavet om til hotel. Middagen indtager vi på hotellets terrasse med udsigt over den hellige Pushkar sø. Dagens faglige program er en workshop om Alternativ Terapi – herunder den gamle indiske Ayurveda-tradition.
Måltider: morgenmad, frokost, middag.

11. oktober 2004:

Vi får lejlighed til at gå på opdagelse i Pushkar på egen hånd om formiddagen. Om eftermiddagen skal vi på tur i ørkenerne. Først rider vi nogle timer på dromedar. Vi ankommer til en teltlejr, hvor vi skal oplever solnedgangen, lejrbalet og spise barbecue i den kulsorte ørkennat. Overnatningen bliver i primitive ørken-telte. I dag regner vi med deltageraktivitet i det medicinske program, der bliver indenfor det medicinsk-historiske område.

Måltider: morgenmad, frokost, middag.

12. oktober 2004:

Efter morgenmaden i teltlejren skal vi med bus til Ranthambore, hvor vi indkvarteres 2 nætter på det dejlige Hotel Ranthambore Regency. Her er swimmingpool i haven, og middagen indtages under åben himmel. Formodentlig får vi også lejlighed til at blive underholdt af rajasthanske folkemusikere og dansere. I dagens løb vil vi besøge nogle landsbyer undervejs, for at få et indtryk af, hvordan livet leves på landet. Også i dag vil der være faglige emner på programmet, men indholdet er endnu ikke fastlagt. Rejsedeltagerne vil inden afrejsen blive kontaktet vedrørende det faglige program.

Måltider: morgenmad, frokost og middag.

13. oktober 2004:

Vi skal slappe lidt af i dag, men både formiddag og eftermiddag bliver der 3-timers safariture i åbne biler ind i Ranthambore Tiger Reservat – en spændende oplevelse. Parken var oprindeligt en del af Maharajahen af Jaipurs private jagtmarker, men bidrager nu til forsøget på at bevare den indiske tiger, som er udrydningstruet bl.a. fordi den indgår som en vigtig komponent i traditionel kinesisk medicin. Vi vil besøge et Community Health Center i dag. I dag bliver der en diskussion om U-lands problemer. Morgenmad, frokost og middag er inkluderet.

14. oktober 2004:

Efter morgenmaden går turen videre mod Agra. Vi ser undervejs mogulkejseren Akbars forladte by Fatehpur Sikri. Byen er meget velbevaret, idet den kort efter opførelsen blev forladt pga. vandmangel. Her kan barnløse efter traditionen prøve lykken med frugtbringende ritualer før besøget ved Salim Christis grav. I Agra skal vi på rundvisning i Agra Fort, hvor Shah Jahan sad fængslet på sin søns ordre. Han kunne sidde og stirre over til Taj Mahal, som han i 1632 lod opføre som mausoleum for sin elskede hustru Mumtaz Mahal. Hun døde i forbindelse med fødslen af deres fjortende barn. Vi bor på Hotel Holiday Inn.

Måltider inkluderet: morgenmad, frokost og middag.

15. oktober 2004:

Vi skal forsøge at komme tidligt ud til Taj Mahal for at nyde dette unikke bygningsværk i formiddagsbelysningen. Så skal der afsættes tid til shopping, inden vi begiver os på vej mod New Delhi. På vejen passerer vi byen Mathura, hvor den populære og kvindeglade hindugud Krishna er født som Vishnus 8'ende inkarnation. Det foregik som ubesmittet befrugtning gennem et af Vishnu's hårstrå! Vi spiser afskedsmiddag, inden vi kommer til New Delhi Airport. Vi skal med natflyet fra Austrian Airlines.

Morgenmad, frokost og middag er inkluderet.

16. oktober 2004:

Flyet afgår kl. 01.55, og airbussen lander i Wien kl. 6.55. Vi fortsætter kl. 07.15 til Kastrup rige på spændende minder fra vort besøg i Indien. Nu kan vi glæde os til at få vore fotos fremkaldt. Vi ankommer til Kastrup kl. 09.00, og de friske kan nå nogle timer på jobbet..

**Husk Ghandi's ord: "Ligegyldigt hvad du gør er det uden betydning
– men det er vigtigt at du gør det".**

Pris: 13.500 kr.

Inkluderet i rejsens pris er følgende:

- flyrejse på turistklasse København-New Delhi t/r
- lufthavnsskatter og udrejseafgifter
- bustransfer i Indien som angivet i programmet
- sightseeing som anført i programmet
- hotel baseret på delt dobbeltværelse (tillæg for enkeltværelse: 2100 kr.)
- alle måltider som anført i programmet
- cykelrickshawkørsel i Delhi og Jaipur
- kamelsafari og telcamp i Pushkar
- tigersafari i Jeep i Ranthambore
- elefantridning i Jaipur
- visum til Indien
- drikkepenge til vor buschauffør og den medfølgende lokalguide
- overlæge Martin Smedebøl, Kalundborg Sygehus er dansk rejseleder
- engelsktalende indisk lokalguide
- et medicinsk-fagligt program afpasset i samråd med rejsedeltagerne
- der ydes en børnerabat på 1855 kr.
- teknisk arrangør af rejsen er CITS Travel Denmark A/S – Reg.nr. 232070

Ikke inkluderet er:

- rejseforsikring (AIG Europa 840 kr. pr. person)
- afbestillingsforsikring (4% af rejsens pris dvs. 540 kr. pr. person)
- kombineret afbestillings- og rejseforsikring kan fås for 1296 kr.
- personlige udgifter som telefonregninger, evt. afgifter for fotografering (ofte obligatorisk i museer)
- drikkepenge til cykelrickshawmænd, elefantføreren, guide i tigerreservat, etc. Her må påregnes 20 \$.
- drikkevarer til måltider
- evt. enkeltværelsestillæg
- tilslutningsfly med dansk indenrigsfly (SAS eller Qimber Air) koster 750 kr. pr person

Turen gennemføres ved mindst 20 tilmeldte deltagere, og gruppen bliver højst 30 personer. Ret til ændringer i programmet forbeholdets. Sidste tilmeldingsfrist er 1. september 2004.

Rejsen arrangeres af overlæge Martin Smedebøl i samarbejde med rejsebureauet CITS Travel A/S, Ved Vesterport 4, 1612 K, Telefon: 33 91 04 00. Rejsedbureauet er tilsluttet Dansk Rejsedbureauforening og Rejsegarantifonden.

Overlæge Martin Smedebøl har senest besøgt Rajasthan i november 2003 på en 2 ugers motorcykelrejse. Han har arrangeret grupperejser for læger og sygeplejersker til Kina, Thailand, Cambodja, Vietnam, Sydafrika, Caribien, Indien og Cuba. Han er speciallæge i anæstesi og intensiv terapi, og han har arbejdet som læge i Norge, Sverige, Grønland, USA, Caribien, Thailand og Pakistan. Han har også 20 års erfaring som ledsagelæge for SOS International.

Er du interesseret i løbende at blive holdt ajour om læserejsen til Indien bedes du kontakte Martin Smedebøl, Bredekildevej 21, 4400 Kalundborg, Tlf.: (+45) 26 13 45 77 eller E-mail: smedebol@dadlnet.dk. Opgiv gerne e-mail, navn og adresse. Se også www.smedebol.dk

INDIEN med DAGENS MEDICIN

6 – 16 oktober 2004

Deltagerliste

1. Helle Holtveg, kirurg med speciale i brystkirurgi, Hørsholm, har adopteret 2 børn fra Indien, har som turist rejst en del bl.a. i Sri Lanka, Thailand, Malaysia, Singapore og Hong Kong
2. Marion Kruse, praktiserende læge i Silkeborg, rejser sammen med ægtefællen
3. Poul Ole Kruse, også praktiserende læge i Silkeborg. Har været i Singapore, USA og Uganda på familiebesøg.
4. Harry Pedersen, Århus, praktiserende læge, har boet i Sverige og bl.a. rejst i Australien og Grønland
5. Inger Hounsgaard, Århus, cand. cur, ph.d. studerende med interesse for kvinders reaktion på alvorlig sygdom, har boet i Norge og Zambia
6. Hanne Calberg, privatpraktiserende psykiater i København, suppleant til Gladsaxe Byråd, interesseret i sportsdans, har rejst i Australien, Kina, USA, Sydafrika, men ikke i Indien
7. Mette Krebs, lægesekretær i København, var også med DAGENS MEDICIN i Cuba og Vietnam
8. Flemming Rasch, grafiker, København, forlagsindehaver, har rejst rundt på Cuba, spiller guitar i rytmisk orkester
9. Margit Brix, Grenå, sygeplejerske i sin mand Krisjan Olsens klinik, interesserer sig for musik og kan lide Tønderfestivalen
10. Krisjan Olsen, praktiserende læge i Grenå, har sammen med Margit besøgt Vietnam og Cuba med DAGENS MEDICIN, og også været i Mexico
11. Bente Krøldrup, Nyborg, laborant, arbejder som lægemiddelkonsulent i Nycomed, arbejder med sølv- og glas-kunst i fritiden, var med DAGENS MEDICIN i Sydafrika
12. Lars Krøldrup, Nyborg, praktiserende læge, har med DAGENS MEDICIN besøgt Kina, Vietnam og Sydafrika, blandt fritidsinteresserne er lystfiskeri, golf og at spille swingende jazz på saxofonen
13. Bjarke Wahlgren, praktiserende læge i Brøndby, interesserer sig for orkidéer og for rejser; var i Beijing med DAGENS MEDICIN og har også været i Vietnam og Ægypten
14. Jane Bækgaard, privatpraktiserende psykolog på Frederiksberg.
15. Mona Josee Linnemann, privatpraktiserende psykiater i Hillerød, har rejst jorden rundt flere gange, men aldrig været i Indien, interesseret i yoga og akupunktur
16. Søren Thiim, Hørsholm, direktør i industriel IT- og elektronik-branchen, har rejst meget i USA og Østen i arbejdsøjemed, men har aldrig været i Indien
17. Lars Ekholm, Stockholm, vårdera på specialinstitution i Stockholm, har besøgt USA og Beijing
18. Lasse Bjørkdahl, Stockholm, ledare af Hammarbo Vårdhem, har bl.a. rejst i Libanon, Syrien, Iran, Thailand, Cambodja, Kina, Vietnam. Har også været en del på Island i et samarbejdsprojekt vedrørende følgevirkninger af seksuelle overgreb på børn
19. Vinnie Nielsen, Solrød Strand, har været direktør i restaurationsbranchen, rejseinteresserne har bl.a. resulteret i besøg i Brasilien, USA og Kina
20. Ruth Andersen, Kerteminde, har arbejdet med design og drevet landbrug, men er også rejseinteresseret; har i år besøgt Brasilien, Dubai og Sydafrika
21. Anne Merete Clausen, Herning, operationssygeplejerske
22. Leif Clausen, speciallæge i øre-næse-halssygdomme i Herning. Har også arbejdet i Saudiarabien
23. Anna Mette Nielsen, Holsterbro, embedslæge i Viborg Amt, har rejst mest i Middelhavsområdet og set på arkitektur fra antikken

24. Niels Jørgen Nielsen, Holsterbro, pensioneret elektriker
25. Morten Kramhøft, overlæge i ortopædkirurgi på Hamlet Hospital; har rejst i USA og Europa
26. Lone Nygaard, sygeplejerske på Hamlet Hospital,
27. Pernille Fenger, ledende sygeplejerske, leder af vikarkorpset på Amager Hospital, har bl.a. rejst i Kina.
28. Annie Rasch, København, grafiker på ugeavisen Dagens Medicin, interesse for islandske heste har medført rejser til Island, Skotland, Norge og Sverige
29. Martin Smedebøl, overlæge i anæstesiologi og intensiv medicin i Kalundborg, rejseleder, har senest besøgt Rajasthan i november 2003 på en 2 ugers motorcykelrejse. Han har arrangeret grupperejser for læger, sygeplejersker og andre sundhedsinteresserede til Kina, Thailand, Cambodja, Vietnam, Sydafrika, Indien og Cuba, og han har arbejdet som læge i Norge, Sverige, Grønland, USA, Caribien, Thailand og Pakistan. Han har også 20 års erfaring som ledsagelæge for SOS International.